MEMO

GEMEENTE Arnhem

Datum	:	30 november 2021
Aan	:	Adviesraad Jeugd & Wmo, JongerenNetwerk
Van	:	College
Betreft	:	Reactie op adviezen Adviesraad Jeugd & Wmo en het JongerenNetwerk over Jeugdbeleid 2021-2025 Opgroeien in Arnhem: een toekomst vol kansen

---

Inleiding

Het college heeft de Adviesraad Jeugd & Wmo en het JongerenNetwerk gevraagd om advies te geven over het Jeugdbeleid 2021-2025 'Opgroeien in Arnhem: een toekomst vol kansen'. Het JongerenNetwerk heeft de adviezen gebaseerd op vijf stadsgesprekken over het jeugdbeleid met kinderen, jongeren, ouders en samenwerkingspartners. De hoofdvraag voor de adviezen is of het jeugdbeleid aansluit bij de kansen en uitdagingen van de Arnhemse kinderen, jongeren en hun ouders? In dit memo gaat het college in op de in haar ogen belangrijkste punten van de adviezen en geeft hier een reactie op.

Adviesraad Jeugd & Wmo

- U onderschrijft als Adviesraad dat het jeugdbeleid kan bijdragen aan meer preventie en vroegsignalering van problematiek en samenwerking rond Arnhemse kinderen en jongeren. Door de breedte en integraliteit van de verschillende thema's die beschreven zijn en door de concreetheid waarin deze zijn uitgewerkt.
- Een vraag die u hierbij stelt is hoe die integraliteit in het beleid wordt vertaald in de uitvoering. In de gemeentelijke organisatie en in samenwerking met samenwerkingspartners (bijvoorbeeld tussen de domeinen W&I, jeugdhulp en Wmo). Het college erkent dit aandachtspunt en ondervangt dit door met partners rondom thematiek of in bepaald een gebied te werken aan gezamenlijke plannen en afspraken te maken, als deze er niet al zijn. Zo wordt er bijvoorbeeld al gewerkt aan veiligheid in en om school op het Voortgezet onderwijs, een plan per school waarbij verschillende thema’s samen komen en gebiedsgericht wordt gewerkt (pedagogische driehoek van school – ouders – vrije tijd/straat). Ook worden plannen uitgewerkt rondom thema's als Jeugdhulp en Jeugdoverlast- en criminaliteit. In deze plannen en afspraken wordt duidelijk wie welke rol en verantwoordelijkheid heeft en wie met wie samenwerkt. Deze plannen moeten ook duidelijkheid geven wie de regie pakt bij complexe casuïstiek. De plannen worden gekoppeld aan een integrale jeugdmonitor, zodat duidelijk is welke maatregelen effectief zijn en bijdragen aan onze doelen. Maar ook met welke acties we beter kunnen stoppen.
- We kunnen de doelen uit het jeugdbeleid alleen behalen als we samenwerken met partners in onze stad. U waarschuwt voor (dreigende) personeelstekorten bij jeugdzorg en onderwijs die de gezamenlijke uitvoering van dit beleid in de weg kunnen zitten. Het college deelt deze zorg en onderneemt op onderdelen al actie om organisaties te ondersteunen bij de personeelstekorten.

Bijvoorbeeld door kritisch te kijken naar de samenwerking tussen de sociale wijkteams en jeugdzorginstellingen en wie daarbij welke taken op zich neemt.

- In het Jeugdbeleid ziet u de keuze om het meeste te doen in de wijken waar de grootste sociale problematiek speelt. Dit sluit aan bij de 'g' uit GPS: gebiedsgericht werken. Dat betekent dat we afhankelijk van de kansen en uitdagingen in een wijk samen met een beperkt aantal samenwerkingspartners een wijknetwerk bouwen dat aansluit bij deze vragen.
- Om kinderen en jongeren met een hulpvraag goed te kunnen helpen, moet de hulp laagdrempelig georganiseerd zijn. U adviseert daarom om de sociale wijkteams een centrale positie te geven, bijvoorbeeld in het onderwijs. Het college neemt dit advies mee in de ontwikkelingen rond onderwijs-jeugdhulp en Kansrijke Start.
- De focus op participatie van kinderen, jongeren en ouders in het opstellen en uitvoeren van het jeugdbeleid wordt gewaardeerd. Zo wordt de doelgroep van het beleid gezien en gehoord. De opgehaalde kennis en ervaring wordt gebruikt om de uitvoering van het beleid waar nodig aan te passen en versterken.
- Het advies is verder om als gemeente duidelijk te communiceren over de koers die wij varen om onze doelen te halen. Naar kinderen, jongeren en ouders. En naar samenwerkingspartners, zodat zij bij kunnen dragen aan het behalen van onze doelen voor Arnhemse kinderen en jongeren. Het college ziet dat vooral de communicatie richting kinderen en jongeren nog te veel via de traditionele kanalen verloopt. Om het bereik te vergroten investeert het investeert het college in de bekendheid van de website www.jonginarnhem.nl. Verder is een app ontwikkeld waar alle relevante informatie voor jongeren te vinden is, bijvoorbeeld over studiefinanciering, verzekeringen en zorg (Kwikstart app).

Adviezen JongerenNetwerk naar aanleiding van stadsgesprekken

Als JongerenNetwerk heeft u in aanwezigheid van wethouder Roelofs vijf stadsgesprekken gevoerd met kinderen van 4 tot 12 jaar, van 12 tot 18 jaar, met jongeren van 18 tot 27 jaar, met ouders en met samenwerkingspartners. U heeft in de stadsgesprekken een schat aan informatie opgehaald over wat deze groepen bezighoudt en wat anders zou moeten als het aan hen ligt. Hieronder vindt u de belangrijkste punten uit de gesprekken, inclusief een reactie van het college. Het college neemt de waardevolle input mee in de uitvoering van het jeugdbeleid en koppelt graag samen met u terug aan de betrokken Arnhemmers wat wij met de resultaten uit de stadsgesprekken doen.

<u>Samenwerkingspartners</u>

- Samenwerkingspartners gaven aan dat het aanbod in Arnhem volledig is. Er is eerder te veel dan te weinig, waarbij we veel verschil zien tussen de wijken. Partners zien versnippering in initiatieven, waarbij partners in de wijk niet meer van elkaar weten wie wat doet en wat er al is. De oproep aan de gemeente is: stel prioriteiten, doe liever minder en doe het goed.
- Benadruk de rol van ouders meer. Veel problemen van kinderen komen voort uit problemen of gedrag van ouders. Zorg dus ook voor hulp of ondersteuning aan het hele gezin, niet alleen aan de ouders of alleen aan de kinderen.
- Het college begrijpt de oproep om versnippering en dubbeling in aanbod tegen te gaan. Het college leest dit als een oproep om meer regie te nemen, te prioriteren en te sturen op de

samenwerking tussen de samenwerkingspartners. Dit vraagt om een stedelijke aanpak die gebiedsgericht wordt versterkt waar nodig en uitgewerkt in plannen per thema. Verder is het van belang dat we een hulpvraag samen met onze samenwerkingspartners meer integraal bekijken: vanuit het gezin, wat speelt in de omgeving en op school, om zo tot een effectieve oplossing te komen. Dit doet het college bijvoorbeeld door pedagogische wijken te creëren. Wijken waar jongeren opgroeien in een stimulerende omgeving en er een duidelijke verbinding is tussen school – thuis – vrije tijd of op straat.

Kinder- en jongerenparticipatie

- Met de ervaringen en adviezen van kinderen, jongeren, ouders en samenwerkingspartners kunnen wij kwaliteit toevoegen aan ons beleid en de manier waarop wij ons werk doen. Het college wil structureel in gesprek met deze groepen, meermaals per jaar. Kinderen en jongeren adviseren hierover: organiseer een jongerenpanel en betrek de bestaande leerlingenraden hierbij.
- Verder geven kinderen en jongeren mee: zorg voor een terugkoppeling over wat gebeurt met de gegeven adviezen. Vraag door om de adviezen zo concreet mogelijk te maken zodat deze ook uitvoerbaar zijn. Geef kinderen en jongeren budget en begeleiding om hun ideeën zelf uit te voeren.
- Het college doet een voorstel over welke vorm voor kinder- en jongerenparticipatie zij kiest en doet dit in samenhang met de uitvoering van de motie Kinderburgemeester (21M54g). Het aanstellen van een kinderburgemeester is een laagdrempelige manier om kinderen kennis te laten maken met de lokale politiek en hen te betrekken bij de gemeente. De kinderburgemeester kan de verbindende factor zijn in participatie, met een grotere groep kinderen en jongeren die meepraten in de stadsgesprekken of in een jongerenpanel. De kinderburgemeester organiseert een activiteit aan de hand van een maatschappelijk onderwerp dat hem of haar raakt.
- Daarnaast publiceert het college de adviezen van de stadsgesprekken op de gemeentelijke social mediakanalen en deelt zij de adviezen met de deelnemers van de stadsgesprekken.

Jeugdhulp en onderwijs

- Maak duidelijk waar kinderen en jongeren met klachten terecht kunnen en zorg dat de communicatie hierover laagdrempelig is.
- De persoonlijke benadering van de sociale wijkteams is goed. De sociale wijkteams lijken beter om te kunnen gaan met simpele hulpvragen. Bij complexe vraagstukken komt de hulp vaak niet goed van de grond. Gebrek aan beschikbare woonruimte is in veel van deze gevallen een complicerende en vertragende factor waar zowel jongeren als sociale wijkteams last van hebben.
- Neem kinderen en jongeren mee bij de inkoop van jeugdzorg, zodat hun perspectief is vertegenwoordigd en de ingekochte zorg beter aansluit bij hun problemen. Op dit moment heeft het college het JongerenNetwerk betrokken bij de inkoop van zorg. Toch kan de participatie van jongeren bij de inkoop van zorg worden geïntensiveerd, naar Utrechts voorbeeld.
- Veel kinderen en jongeren maken zich zorgen over hun mentale gezondheid. Zij geven aan dat dit komt door de prestatiedruk op school en werk en door de bredere maatschappelijke druk die zij o.a. via social media ervaren. School moet een veilige plek zijn waar je kunt praten over deze

zorgen. Bijvoorbeeld door lessen over mentale gezondheid, maar ook door iemand waarmee je kunt praten op school (een buddy of een begeleider).
- Kinderen en jongeren missen aandacht voor seksuele voorlichting en mentale gezondheid op school.
- Het college investeert in betere en laagdrempelige communicatie met jongeren via de Kwikstart app. Verder ziet het college ook dat er nog te vaak geen oplossing is bij complexe casuïstiek. Daarom werkt zij met de doorbraakmethode (IPW) om dit soort casussen met een out-of-te box benadering op te pakken en op te lossen. In het nog te schrijven uitvoeringsplan voor het thema jeugdhulp neemt het college de input mee over mentale gezondheid, de verbinding tussen jeugdhulp en onderwijs en het betrekken van jongeren bij de inkoop van zorg.

<u>Woonruimte</u>
- Er zijn niet genoeg kamers en studio's voor jongeren, waardoor zij langer thuis blijven wonen dan zij willen.
- Het college wil in lijn met de Woondeal Arnhem-Nijmegen een stabiel kameraanbod en voldoende studio’s voor studenten en jongeren in de gemeente Arnhem. Zij onderzoekt flexibele woonvormen voor jongere en starters en zet in op doorstroommogelijkheden, zodat ruimte ontstaat voor jonge woningzoekenden. Op het gebied van wonen neemt het college meerdere initiatieven gericht op woningen voor jongeren, zoals Kamers met kansen en Wonen met sterren. Ook is er overleg met SSHN over het uitbreiden van woonruimte voor studenten.

<u>Vrije tijd</u>
- Kinderen en jongeren missen vooral in Arnhem Zuid ontmoetingsplekken waar zij samen kunnen komen en hun talenten kunnen ontwikkelen. Jongeren adviseren om deze ontmoetingsplekken in te richten als een soort café of huiskamer. Een plek waar je terecht kunt met je vragen, maar ook je talenten kunt ontwikkelen of je ideeën kunt uitvoeren.
- Kinderen missen evenementen, activiteiten, feesten voor kinderen van jongere leeftijd (4-12 en 12-18 jaar) in de wijk en in de stad. Zij stellen voor meer feesten en concerten te organiseren voor deze groep.
- Speeltuinen en schoolpleinen moeten beter onderhouden en schoon gehouden worden. Ook zien zij dat de speelplekken en activiteiten oneerlijk over de stad verdeeld zijn.
- Verder onderschrijft het college dat het van belang is dat ook in Arnhem Zuid voldoende ontmoetingsplekken zijn voor jongeren. Er loopt op dit moment een onderzoek naar ontmoeten in Schut graaf en er wordt gewerkt aan verbeteren van bestaande ontmoetingsplakken voor jongeren en het ontwikkelen van nieuwe plekken samen met jongeren en jongerenorganisaties.
- De beweegmogelijkheden (tevens ontmoetingsplekken in de openbare ruimte) voor jongeren staan hoog op de agenda. Met sportverenigingen werken we aan het concept van open sportparken, zodat deze plekken een bredere invulling krijgen en ook gebruikt kunnen worden door de wijk(organisaties). Hiermee creëren we meer speel- en beweegmogelijkheden voor onder andere jongeren. Ook voegen we steeds meer Urban Sport plekken toe, zoals de pumptrack bij Rijkerswoerd en het Olympus gebied. Ook bij de Blauwe Golven wordt een plek

voor jongeren gecreëerd (vanaf 2023). Op de grotere speelplekken is vaak een sport pedagogische medewerker aanwezig. Het onderhoud van speeltuinen verloopt via het onderhoudsniveau dat daarvoor is vastgesteld door de raad voor speeltuinen.

Veiligheid

- Jongeren zien seksuele intimidatie als een groot probleem. Zij voelen zich onveilig als zij naar huis fietsen. Zij vinden dat seksuele intimidatie strafbaar moet worden gesteld. In veel parken ervaren jongeren onveiligheid, waardoor zij hier niet graag bij elkaar komen.
- In Arnhem moet iedereen in veiligheid en vrijheid kunnen opgroeien. Seksuele intimidatie is onacceptabel. Het college onderzoekt n.a.v. een initiatiefvoorstel vanuit de raad of zij seksuele intimidatie naar voorbeeld van Alkmaar strafbaar kan stellen via de Algemene Plaatselijke Verordening. In de aanpak van seksuele intimidatie pakt het college hotspots aan, waaronder parken. De aanpak van de hotspots bevat twee elementen: de inzet van politie, handhavers en jongerenwerkers op deze hotspots en daarnaast het aanpassen van de leefomgeving door bijvoorbeeld verlichting.

Wat vinden kinderen en jongeren verder belangrijk?

- Kinderen vinden dat er te weinig aandacht is voor milieu en klimaatverandering.
- De gemeente kan meer doen tegen racisme en discriminatie. Het college vindt dit een belangrijk thema en heeft daarvoor het plan ‘Vrij zijn in Arnhem’ opgesteld.